

Job on 9 Av

תענית ל א: כַּל מְצִוֹת הַנּוֹהַגוֹת . בָּאָבֵל — נוֹהַגוֹת בִּתִשִּעה בִּאָב; .. וְאָסוּר לְקְרוֹת בַּתּוֹרָה בַּנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים, וְלִשְׁנוֹת בַּמִּשָׁנָה בַּתַּלְמוּד וּבַמְּדְרָשׁ וּבָהַלְכוֹת וּבָאַגָּדוֹת. . . . אֲבָל . . . וְשׁוֹנֵה בִּמְקוֹם שֵׁאֵינוֹ רָגִיל לְשָׁנוֹת, וְקוֹרֵא בָּקִינוֹת, בָּאִיּוֹב, וּבִדְבָרִים הָרַעִים ָשֶׁבְּיִרְמְיָה.

Taanit 30a: All mitzvot practiced by a mourner are likewise practiced on the Ninth of Av; . . . It is prohibited to read from the Torah, from the Prophets, and from the Writings, or to study from the Mishna, from the Gemara, and from midrash, and from collections of halakhot, and of aggadot. . . . However, . . . they may read from a text that they are unaccustomed to reading. And they may read from the book of Lamentations; from the book of Job; and from the prophecies of doom in Jeremiah.

Difficulties of Job

Inscrutable language

Challenging theology

Job 42: Job's last words

ַויַּעַן אִיוֹב אֶת־ה' וַיּאׁמַר לְשֵׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךְ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךְ: עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנָחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר: NJPS Job said in reply to the LORD:...

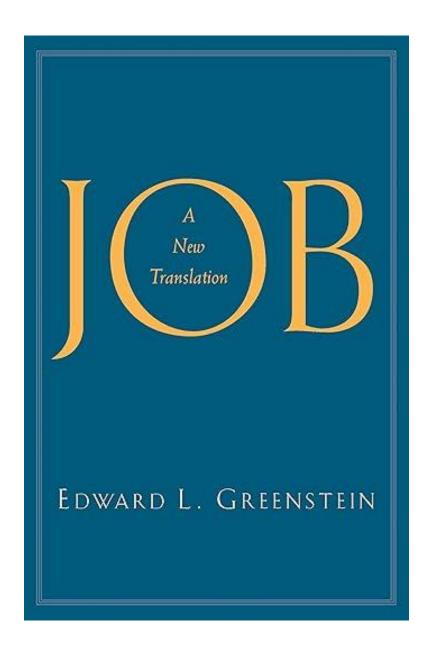
I had heard You with my ears, But now I see You with my eyes;

Therefore, I recant and relent, Being but dust and ashes

King James: Wherefore I abhor myself, and repent in dust and ashes.

Revised Standard Version: therefore I despise myself, and repent in dust and ashes.

A New Interpretation

Job 1

אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָּם וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵּרֶע. . ו וַיְהִי הַיּוֹם וַיְבֹאוּ בְּנֵי הָאֶלֹהִים לְּהִתְיַצֵּב עַל ה' וַיְבוֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם. זַ וַיּאֹמֶר ה' אֶל הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת ה' וַיּאֹמֵר מִשׁוּט בָּאָרֶץ הַשְּׁטָן אֶת ה' וַיּאֹמֵר מִשׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ. חַ וַיּאֹמֶר

. ה' אֶל הַשָּׁטָן הֲשַׂמְתָּ לְבְּךָּ עַל עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִיש תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע

There was a man in the land of Uz named Job. That man was blameless and upright; he feared God and shunned evil. . . . One day the divine beings presented themselves before the LORD, and the Adversary came along with them. The LORD said to the Adversary, "Where have you been?" The Adversary answered the LORD, "I have been roaming all over the earth." The LORD said to the Adversary, "Have you noticed My servant Job? There is no one like him on earth, a blameless and upright man who fears God and shuns evil."

Job 1 (cont.)

ָט וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת ה'ָ וַיּאֹמַר ַרַחַנַּם יַרֵא אִיוֹב אֱלֹהִים. י הַלֹא אַתָּה שַּׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וּבְעַד בִּיתוֹ וּבִעַד כָּל אֲשֵׁר לוֹ מִסְבִיב ַמַעֲשֵׂה יָדָיו בַּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ. יא וְאוּלָם שָׁלַח נָא יָדְרָ וְגַע בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ אִם לֹא עַל פָּנֶיךָ יִבְרַכֶּךָ. יב וַיּאֹמֶר ה' אֶל הַשָּטְן הָנֵה כָּל אֲשֶׁרְ לוֹ אֵל הַשָּטָן הָנֵה כָּל אֲשֶׁרְ לוֹ בִּיַדֵרְ רַק אֵלֵיו אַל תִּשָּׁלַח יָדֵךְ

The Adversary answered the LORD, "Does Job not have good reason to fear God? Why, it is You who have fenced him round, him and his household and all that he has. You have blessed his efforts so that his possessions spread out in the land. But lay Your hand upon all that he has, and he will surely blaspheme You to Your face. The LORD replied to the Adversary, "See, all that he has is in your power; only do not lay a hand on him."

Job 1 (cont.)

ּוָזֶה בָּא וַיּאֹמַר בָּנֶיךְ וּבְנוֹתֶיךְ. . . אֹכָלִים וְשֹׁתִים יַיִן בָּבֵית אֲחִיהֵם הַבְּכוֹר: וְהִנֵּה רוּחַ גִּדוֹלָה בָּאַה מֵעֲבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת ּהַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיַּמוּתוּ ָוָאִמֶּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָך: וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת מִעְלוֹ וַיַּגָּז אֵת וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת מִעְלוֹ וַיָּגָז אֵת ראשוֹ וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ.

. . . Another [messenger] came and said, "Your sons and daughters were eating and drinking wine in the house of their eldest brother when suddenly a mighty wind came from the wilderness. It struck the four corners of the house so that it collapsed upon the young people and they died; I alone have escaped to tell you." Then Job arose, tore his robe, cut off his hair, and threw himself on the ground and worshiped.

Job 1 (cont.)

וַיּאֹמֶר עָרֹם יָצְאתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָה ה' נָתַן וַה' לָקָח יְהִי שֵׁם ה' מְבֹרָך. בְּכָל זֹאת לֹא חָטָא אִיּוֹב וְלֹא נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים.

He said, "Naked came I out of my mother's womb, and naked shall I return there; the LORD has given, and the LORD has taken away; blessed be the name of the LORD." For all that, Job did not sin, nor did he cast reproach on God.

Job 2

וַתּאֹמֶר לוֹ אִשָּׁתּוֹ עֹדָךְ מַחַזִּיק בָתַמְּתֵרָ בָּרֵרְ אֱלֹהִים וַמֶת: וַיּאֹמֶר אֵלֵיהָ כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נָקַבָּל מֶאֶת הָאֱלֹהִים וָאֵת־הָרָע לֹא נִקַבֵּל בִּכָל־זֹאת ָלאֹ־חַטַא אִיוֹב בִּשִּׂפַתַיו:

His wife said to him, "You still keep your integrity! Blaspheme God and die!" But he said to her, "You talk as any shameless woman might talk! Should we accept only good from God and not accept evil?" For all that, Job said nothing sinful.

Job 2

וַיִּשָּׁמְעוּ שָׁלשֶׁת רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזּאֹת הַבָּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתִּימָנִי וּבָלְדַד הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר ֹהַנַּעֲמָתִי . . . וַיִּשָׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֵץ שִׁבְעַת יָמִים וִשָּבְעַת לֵילוֹת וָאֵין־דֹּבֶר אֱלַיו דָּבָר כִּי רַאוּ כִּי־גָדַל הַכָּאֵב מְאֹד

When Job's three friends heard about all these calamities that had befallen him, each came from his home—Eliphaz the Temanite, Bildad the Shuhite, and Zophar the Naamathite. . . . They sat with him on the ground seven days and seven nights. None spoke a word to him for they saw how very great was his suffering.

Maimonides, Guide of the Perplexed 3:22

The story of Job, which is extraordinary and marvelous, . . . is a parable, intended to set forth the opinions of people on Divine Providence. You know that some of our Sages clearly stated (baba Batra 15a) Job לא היה ולא נברא אלא משל היה never existed and was never created, but was a parable. Those, on the other hand, who assume that he existed, and that the book is historical, are unable to determine when and where Job lived. Some of our Sages say that he lived in the days of the Patriarchs; others hold that he was a contemporary of Moses; others place him in the days of David, and again others believe that he was one of those who returned from the Babylonian exile.

Guide of the Perplexed (cont.)

This difference of opinion supports the assumption that he never existed in reality. But whether he existed or not, that which is related of him is an experience of frequent occurrence and is a source of perplexity to all thinkers. . . . Now, according to both opinions, that Job existed or that he never existed, the prologue—I mean the discourse of Satan, that of God addressed to Satan, and the giving-over [of Job to Satan's hands]—is indubitably, in the view of everyone endowed with intellect, a parable.

An example of what Job's friends say (chapter 8)

- (ג) הַאֵל יְעַוּת מִשְׁפָּט וְאִם שַׁדַּי יְעַוּת צֶדֶק.
 - (ד) אָם בָּנֶיךָ חָטְאוּ לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד פִּשָׁעָם.
- (ה) אָם אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל אֵל וְאֶל שַׁדַּי תִּתְחַנָּן.
 - (ו) אָם זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ וְשָׁלֵּם נְוַת צִּדְקֶךָ.
 - ָז) וְהָיָה רֵאשִׁיתְרָ מִצְעַר וְאַחֲרִיתְרְ יִשְׂגָּה מְאֹד.

Will God pervert the right? Will the Almighty pervert justice? If your sons sinned against Him, He dispatched them for their transgression. But if you seek God and supplicate the Almighty, If you are blameless and upright, He will protect you, And grant well-being to your righteous home. Though your beginning be small, In the end you will grow very great.

An example of an answer by Job (chapter 9)

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיּאמַר. ב אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי כֵּן וּמַה יִּצְדַּק אֶנוֹש עם אֵל. ג אִם־יַחְפּץ לָרִיב עמּוֹ לא־יַעֲנָנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף

יז הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתּם. ח נֹטֶה שְׁמֵיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל בְּמְתֵי יָם. ט עשָה עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תַמָּן. י עשָה גְדלות עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מספּר...... Job said in reply: Indeed I know that it is so: Man cannot win a suit against God. If he insisted on a trial with Him, He would not answer one charge in a thousand. . . . Who commands the sun not to shine; Who seals up the stars; Who by Himself spread out the heavens, And trod on the back of the sea; Who made the Bear and Orion, Pleiades, and the chambers of the south wind; Who performs great deeds which cannot be fathomed, And wondrous things without number

Job 9 (cont.)

כא תָּם אָנִי לאׁ אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּיִי. כב אַחַת הִיא עַל כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה I am blameless—I am distraught;
I am sick of life. It is all one; therefore I say, "He destroys the blameless and the guilty."

Job and his "friends"

איוב כב: הְלֹּאׁ רָעָתְךָּ רַבָּה . . . לֹּאׁ מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב תִּמְנַע לָחֶם. וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים יֵשֶׁב בָּהּ. אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא. עַל כֵּן סְבִיבוֹתֶיךְ פַחִים וִיבַהֶּלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם

איוב כט: כִּי אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוּעַ וְיָתוֹם וְלֹא עֹזֵר לוֹ. בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי תָּבא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנָן. Job 22: You know that your wickedness is great, . . . You do not give the thirsty water to drink; You deny bread to the hungry. The land belongs to the strong; The privileged occupy it. You have sent away widows empty-handed; The strength of the fatherless is broken. Therefore snares are all around you, And sudden terrors frighten you,

Job 29: I saved the poor man who cried out, The orphan who had none to help him. I received the blessing of the lost; I gladdened the heart of the widow.

Job compares self to friends (chapter13)

א הֶן כּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לַהּ.

My eye has seen all this; My ear has heard and understood it.

ב כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַם אָנִי לֹא נֹפֵל אָנֹכִי מִכֵּם. What you know, I know also; I am not less than you.

ג אוּלָם אֲנִי אֶל שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל אֵל אֶחְפָּץ.

Indeed, I would speak to the Almighty; I insist on arguing with God.

ד וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי שָׁקֶר רֹפְאֵי אֶלְל כַּלְּכֵם. But you invent lies; All of you are quacks.

ה מִי יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה. If you would only keep quiet It would be considered wisdom on your part.

Job 42: God's last words

וַיּאמֶר ה' אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְּךְ וּבִשְׁנֵי רֵעִיךְ כִּי לֹא דְבַּרְתָּם אֵלֵי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב: The LORD said to Eliphaz the Temanite, "I am incensed at you and your two friends, for you have not spoken the truth about Me as did My servant Job."

Talmudic attempts to find what Job "did wrong" (Baba Batra 16a)

אמר רב עפרא לפומיה דאיוב חברותא כלפי שמיא (איוב ט, לג) לו יש בינינו מוכיח ישת ידו על שנינו . . איוב לא, א) ברית כרתי לעיני ומה (איוב לא, א אתבונן על בתולה אמר רבא עפרא לפומיה דאיוב איהו באחרניתא אברהם אפילו בדידיה לא איסתכל (איוב ז, ט) כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה אמר רבא מכאן שכפר איוב בתחיית המתים

Rav says: Dust should be put in the mouth of Job, may one act as if he is in a friendship with Heaven? But, Job said: "There is no arbiter between us, who may lay his hand upon us both" (Job 9:33). Job also said: "I have made a covenant with my eyes not to gaze upon a virgin?" (Job 31:1). Rava says: Dust should be put in the mouth of Job for saying this; he did not look at other women, but Abraham did not even look at his own wife. . . Job further said: "As the cloud is consumed and vanishes away, so he who goes down to the grave shall come up no more" (Job 7:9). Rava says: From here it may be inferred that Job denied the resurrection of the dead.

God and Job at the end of the book (chapter 38)

וַיַּעַן־ה' אֶת־אִיּוֹב מָן הַסְּעָרָה וַיּאמַר:

מִי זֶה מַחְשִׁיךּ עֵצָה בְמִלִּין בִּלִי־דָעַת:

אֶזְר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךְ וְאֶשְׁאָלְךְ וָהוֹדִיעֵנִי:

אֵיפֹּה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אָם־יַדַעִתַּ בִינָה: Then the LORD replied to Job out of the tempest and said:

Who is this who darkens counsel, Speaking without knowledge? Gird your loins like a man; I will ask and you will inform Me.

Where were you when I laid the earth's foundations?

Speak if you have understanding

God and Job at the end of the book (chapter 40)

ֿוַיַען ה' אֶת־אִיּוֹב וַיּאֹמַר: הַרֹב עָם־שַׁדַּי יָסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַ יַעֲנֵנָּה: וַיַּעַן אִיּוֹב אֵת־ה' וַיּאֹמַר: הָן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֵרָ יָדִי שַׂמְתִּי למוֹ־פִי: אַחַת דְּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֵנֶה ּוֹשָׁתַּיִם וָלֹא אוֹסִיף: וַיַּעַן־ה' אַת־אִיּוֹב מָן סְעַרָה וַיּאֹמַר: אָזַר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וָהוֹדִיעֵנִי: הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי ַתַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדַּק:

The LORD said in reply to Job. Shall one who should be disciplined complain against Shaddai? He who arraigns God must respond. Job said in reply to the LORD: See, I am of small worth; what can I answer You? I clap my hand to my mouth. I have spoken once, and will not reply; Twice, and will do so no more. Then the LORD replied to Job out of the tempest and said: Gird your loins like a man; I will ask, and you will inform Me. Would you impugn My justice? Would you condemn Me that you may be right?

וַיַּעַן ה' אֶת אִיּוֹב וַיּאׁמֵר הָרֹב עִם שַׁדִּי יִסוֹר מוֹכִית אֵלוֹהַ יִעְנָנְה. אבן עזרא: הרוב עם שדי יסור – הדרך מוסר הוא שיריב אדם עם שדי. מוכיח אלוה יעננה – איוב שיוכיח השם, למה לא יענה על זאת.

Raymond Scheindlin: One who brings Shaddai to court should fight! He who charges a God should speak.

Edward Greenstein: Should one who censures charge Shaddai? Should Eloah answer an accuser?

NJPS: Shall one who should be censured complain against Shaddai?

Job 42 (Job's last speech)

ַויּאַמַר: אֶת־ה' וַיּאַמַר:

- 1. יָדַעְתִּי כִּי־כֹּל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה:
- ב. מִי זֶה מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלַאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע:
 - 3. שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךְ וְהוֹדִיעֵנִי:
 - בּלְשֵׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךּ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךְ. 4
 - בעל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר:

God and Job at the end of the book (chapter 38)

ַויַּעַן־ה' אֶת־אִיּוֹב מָן הַסְּעָרָה וַיּאֹמַר:

מִי זֶה מַחְשִּׁיךְ עֵצָה בְמִלְּין בְּלִי־דַעַת:

אֶזְר־נָא כְגֶבֶּר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי:

אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה: Then the LORD replied to Job out of the tempest and said:

Who is this who darkens counsel, Speaking without knowledge? Gird your loins like a man; I will ask and you will inform Me.

Where were you when I laid the earth's foundations?

Speak if you have understanding

Job 40

וַיַּעַן ה' אֶת־אִיּוֹב וַיּאֹמַר: הֲרֹב עָם־שַׁדִּי יְסוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַ יִעְנֶנְּה: וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־ה' וַיּאֹמַר: הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶּךָ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִּי: אַחַת דְּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֲנֶה וּשְׁתַּיִם לְמוֹ־פִי: אַחַת דְּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֲנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף: וַיַּעַן־ה' אֶת־אִיּוֹב מִן סְעָרָה וְיֹּאמַר: אֱזְר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךְ אֶשְׁאָלְךְּ וִיּאֹמַר: אֱזְר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךְ אֶשְׁאָלְךְּ וְיֹּאֹמַר: הֲאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְּחֵלְצִיִּן תִּצְדָּק:

The LORD said in reply to Job. Shall one who should be disciplined complain against Shaddai? He who arraigns God must respond. Job said in reply to the LORD: See, I am of small worth; what can I answer You? I clap my hand to my mouth. I have spoken once, and will not reply; Twice, and will do so no more. Then the LORD replied to Job out of the tempest and said: Gird your loins like a man; I will ask, and you will inform Me. Would you impugn My justice?

מִי זֶה מַעְלִים עֵצְה בָּלִי דְעַת לְבֵן הִגַּדְתִי וְלֹא אָבִין נִפְלְאוֹת מִמֶּנִי וְלֹא אֵדְע Robert Alter: Job begins by a recognition of God's omnipotence, though it might be noted that he had conceded this attribute all along . . . raising doubts not about divine power but about divine justice.

Job is directly quoting God. He does this in order to grant the validity of God's challenge to him.

Edward Greenstein: Parodying the divine discourse through mimicry, Job expresses disdain toward the deity and pity toward humankind (and not acquiescence).

לְשֵׁמֵע־אֹזֶן שְׁמֵעְתִּיךּ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתִךּ

איוב יג: הֶן כּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֵן לָהּ.

ב כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַם אָנִי לֹא נֹפֵל אָנֹכִי מִכֵּם.

ג אוּלָם אֲנִי אֶל שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל אֵל אֶחְפָּץ.

ד וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי שָׁקֶר רֹפְאֵי אֶלְל כֵּלְכֶם.

ה מִי יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחַכְמַה. Job 13: My eye has seen all this; My ear has heard and understood it.

What you know, I know also; I am not less than you.

Indeed, I would speak to the Almighty; I insist on arguing with God.

But you invent lies; All of you are quacks.

If you would only keep quiet It would be considered wisdom on your part.

Job 42 (Job's last speech)

ַוַיּאַמַר: אֶת־ה' וַיּאֹמַר:

- 1. יָדַעְתִּי כִּי־כֹּל תּוּכָל וְלֹאֹ־יִבָּצֵר מִמְךָ מְזְמָה:
- ב. מִי זֶה מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלַאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע:
 - 3. שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי:
 - :ַלְשֵׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךְ 4.
 - ל. עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר: 5

וְלֹא יִבְצֵר מִמְּךּ מְזִמְּה

מילון קדרי: מְזְמָּה: על פי רוב כוונה ומחשבה להרע. . . . בספר משלי בלבד = דעת או תבונה (כמו ערמה)

ָוּעַתָּה לֹא יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת . . . וְעַתָּה לֹא יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ

now there will be no barrier for them in all that they scheme to do! (Everett Fox)

Greenstein: Job speaks of the deity in the disdainful terms that God had spoken about the builders of the Tower of Babel (Gen 11:6).

על כּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל עָפָר וָאֵפֶר

מיוחס לרשב"ם: מואס אני בחיים ואהיה מתנחם אילו הייתי שוכן בקבר לשוב אל עפר ואפר אשר לוקחתי משם. זהו עיקר פתרונו ואין להחליפו בפתרון אחר.

אבן עזרא: על כן אמאס – בכל דברי. ונחמתי על עפר ואפר – כי אנכי נבזה, כטעם: ואנכי עפר ואפר (בראשית יח)

NJPS: Therefore, I recant and relent, being but dust and ashes.

Edward Greenstein: That is why I am fed up; I take pity on "dust and ashes" (=humanity).

עַל כֵּן אֶמְאַס (פרק מב)/מְאַסְתִּי (פרק ז)

יא) גַּם אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצֵר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי. . . . (טז) מָאַסְתִּי לֹא לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי הֶבֶל יָמָי.

רש"י: מאסתי – בחיי, כי סוף סוף לא לעולם אחיה.

Greenstein: I'm fed up! I won't live forever! Stop (tormenting) me! For my days are mere breath.

NJPS: I am sick of it; I shall not live forever. Let me be, for my days are a breath.

וְנִחַמְתִּי עַל עָפָר וָאָפָר / וְהִנְּחֵם עַל עְבָדִיךְ (תהילים צ יג)

שׁוּבָה ה' עַד מָתִי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךְ

רש"י: והנחם – חשוב מחשבה טובה על עבדיך.

NJPS: Show mercy to Your servants.

קדרי: נחם נפעל: 1. התחרט; 2. ריחם (וְלֹא אָחוּס וְלֹא אֶנְּחֵם [יחז' כד יד])

Two translations of Job's last speech

NJPS: I know that You can do everything, That nothing You propose is impossible for You.

Who is this who obscures counsel without knowledge?

Indeed, I spoke without understanding Of things beyond me, which I did not know.

Hear now, and I will speak; I will ask, and You will inform me.

I had heard You with my ears, But now I see You with my eyes;

Therefore, I recant and relent, Being but dust and ashes

Greenstein: I have known you are able to do all; That you cannot be blocked from any scheme.

"Who is hiding counsel without knowledge?"

Truly I've spoken without comprehending—Wonders beyond me that I do not know. [Greenstein: a mock concession.]

"Hear now and I will speak! I will ask you, and you will help me know."

As a hearing by the ear I have heard you, and now my eye has seen you.

That is why I am fed up; I take pity on "dust and ashes"!